

Foto: Engelsksetter.com

ENGELSK SETTER

– jegerens førstevalg

Engelsk setter er en fullblods jakthund som krever en aktiv livsstil der den får utnyttet sine naturlige egenskaper.

Tekst: Norsk Engelsksetterklubb

Engelsk setter er den største rasen av de stående fuglehundene i Norge, og med over 800 registrerte hunder i året har den i en årrekke vært blant de fem mest populære i landet på NKKs registreringsstatistikk. Foruten å være jegerens beste venn er engelsk setteren kjent som en harmonisk familiehund med et utpreget vennlig og rolig temperament og med god helse.

Utholdende og elegant

Rasen er en middels stor langhåret, harmonisk bygget stående fuglehund. Den skal ha kraftig benstamme, være velvinklet, muskuløs, med velutviklet brystkasse, kort sterk lend og bredt kryss. Den skal verken være for lett og spinkel eller for tung og grov. Den skal ha god reisning og gi inntrykk av evne til stor fart og utholdenhet, utpreget edel med eleganse

i utseende og bevegelser. Bunnfargen er hvit, men det er vanlig med både sorte og/eller brune fargeinnslag.

Engelsksetteren som jakthund

Tradisjonelt har engelsk setteren vært tenkt på som en spesialist på høvfjellet. Dette bildet er i ferd med å endre seg noe. Engelsk setteren hevder seg på jakt både etter rype og sk- ►

Raserepresentasjon

Foto: ???

Foto: Terje Gran

Foto: Steggjekveven.com

ogsfugl. Den er også den prefererte følgesvenn for mange ivrige jaktprøvedeltagere. Rasen topper jevnt statistikken som den mestvinnende rasen i alle klasser, både på sommer- og vinterprøver. En grunn kan nok være at det er mange engelsk settere som stiller i forhold til mange andre raser. Dette viser noe av bredden i rasen, og ikke minst bredden i avlsgrunnlaget. Her er det alt fra tradisjonelle norske linjer, til amerikanske og kontinentale linjer, som alle hevder seg.

Engelsk setter som familiehund

Det man skal være klar over ved valg av rasen er at det er en aktiv hund med sterkt nedarvede egenskaper. Det innebærer at hundene på tur ofte vil utforske nærområdet etter jaktbart vilt. Mange som ikke har interesse for jakt, eller ikke følger opp hundene, kan nok oppleve at de blir egenrådige og lite tilstedeværende der de jakter langt ute i terrenget uten kontroll. En slik hund er det få som har glede av og Norsk Engelsksetterklubb (NESK) anbefaler

Foruten å være jegerens beste venn er engelsksetteren kjent som en harmonisk familiehund med et utpreget vennlig og rolig temperament og med god helse.

derfor rasen først og fremst til jegere som ønsker å benytte den til jakt, og ikke minst forstår hundens iboende egenskaper.

De som velger rasen vil imidlertid få et trofast og allsidig familiemedlem som vil være med på varierte aktiviteter, fra trekking på ski og sykkel, til kløving. Med opptrening er rasen også en dyktig apportør, og mange hunder har de siste årene hevdet seg på egne prøver som arrangeres for dette.

Helse og adferd

Generelt er engelsksetteren er en hunderase med meget god helse. NESK har, gjennom

mange års arbeid med registrering av helse-data, en god oversikt over rasen når det gjelder forekomst av genetisk arvbare sykdommer. Når det gjelder hofteledds dysplasi (HD) svinger tallene noe, men i gjennomsnitt har andelen som røntges fri de siste 15 årene ligget på cirka 85%.

Gemyttmessig skal engelsk setteren skal være en utpreget vennlig hund med rolig temperament. Den skal være våken og energisk og gi inntrykk av å inneha stor jaktlyst, samtidig som den evner å beholde roen i stressede situasjoner. Nettopp dette gjør at engelsk setteren i Norge generelt er en funksjonell og sunn hund, med stabil psyke. Den er vennlig og sosial i sin omgang med mennesker, så vel som andre hunder, og den egner seg av den grunn meget godt som familiehund.

Historikk

Setterrasene antas å stamme fra spanielen, som kom til de britiske øyer på 1200-tal-

Foto: Terje Gran

Foto: Rune Hansen

Norsk Engelsk-setterklubb (NESK)

www.nesk.no

- Kontakt: post@nesk.no
- Klubben avholder jaktprøver, utstillinger, dressurkurs, samlinger og medlemsmøter.

- Hovedmedlemmer av klubben får bladet Fuglehunden 6 ganger i året.

Foto: Steggjekveven.com

let. I Tyskland, Danmark og Sverige jaktet man tidlig med stående hunder - de såkalte hønhunder. Danske jegere brakte med seg slike hunder til jakt i Norge. Det var først i midten av forrige århundre, da de engelske "gentlemen" tok med sine settere hit til landet, at interessen for denne form for jakt ble vekket her hos oss. Den moderne engelsksetter slik vi kjenner den er i første rekke en enkeltmanns verk - Edward Laverack (1798 - 1877). Laverack grunnla sin stamme på "settere" han i 1825 fikk av presten Harrison. Disse "settere" var et resultat av Harrisons over 30 års innavlsarbeide. Hundene hadde i seg blod fra datidens forskjellige setterstammer, blant annet franske og tyske langhårete hønhunder, og spanske jaktspaniels. Edvard Laverack brukte nesten en menneskealder på å få fram sin berømte Laveracksetter.

Etter over 40 års konsekvent innavl på setterne, Ponto og Moll, fremsto Laveracksetteren som en meget ensartet type. Den var seig og

utholdende og særdeles godt skikket til det den var avlet frem mot, nemlig rypejakt i de skotske "highlands". For Edward Laverack var det bare rypejakten som betød noe. Det var erfaringene fra denne jakten som ble avgjørende i hans valg av avlsdyr. Laverack opplevde å få sin egen personlig utarbeidede standard anerkjent av "The English Setter Club" som den offisielle standard for engelsksetter.

Laveracks kennel ble senere overtatt av waliseren R. Purcell Llewelin, som videreførdet stammen med den samme målsetting for øye. Man sier at den moderne, sosiale engelsksetter ble skapt av Llewelin, som la avgjørende vekt på at engelsksetteren ikke bare skulle være en fantastisk jakthund, men at den skulle være både funksjonell og vakker og fullt ut tilfredsstillende eksteriørstandardens krav.

Llewelins målsetting om en "dual purpose dog" har alltid vært grunnpilaren i de nordiske

setterklubbenes avlsarbeid. Nettopp det at engelsksetteren først og fremst er en hund utviklet for krevende høyfjellsjakt, men at den samtidig er vakker og sosial, gjorde den tidlig populær og etter hvert til den mest populære stående fuglehundrasen her i Norge.

Klubbens formål

Norsk Engelsksetterklubb har alltid hatt som målsetting å avle frem fremragende hunder både på jakt og utstilling. Det skal være de samme hundene som hevder seg på begge arenaer. Dette har resultert i at en hund som skal oppnå CERT på utstilling må være jaktprøvepremiert. En hund som skal oppnå tittelen norsk utstillingschampion (NUCH) må ha oppnådd 1. premie på jakt, og like ens må en hund som skal oppnå tittelen norsk jaktchampion (NJCH) minimum ha oppnådd minimum Very Good på utstilling. Det er med andre ord kun hunder med både vakkert eksteriør og fremragende jakttegenskaper som oppnår disse titlene som henger meget høyt. ■

